

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre 8 korona
Félévre 4 korona
Negyedévre 2 korona
Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Ábrányi Kornél, a sajtóiroda főnöke.

Az alkotmányvédelem nehéz harcában bőven vala része *Ábrányi* Kornél író és hírlapírónak. Hatalmas cikkeket írt. Nehány számot el is koboztak erős hangja miatt, de azért nem hátrált meg, hanem kitartott a magyar alkotmány védelmében lefolyt harcban.

Mikor aztán elmúlt a vész, elvonultak a gyászmagyarok, a törvénytelen kormány vezetői, akkor sor került az érdemek jutalmazására is. A nemzet döntött és döntése az alkotmány ellenségeit elsöpörte. A jobb hazafiak reméltek, hittek a jobbrafordulásban, csak hogy igen későre fordult rendes útjára a kormányzás. A nemzetet jól kizsákmányolták elébb a külföldi szerződések kötésénél. Ezt a csinyt a nemzet választottjai sem hozhatják helyre tíz év előtt.

Ábrányi Kornél.

A rend helyreállta után kormányra az ellenzék került. A hivatalokba is az alkotmányvédők jutottak be. *Ábrányi* Kornél a sajtóiroda ve-

tését vette át és vezeti erélyesen, biztos kezekkel. Azóta nem olvassuk hatalmas cikkeit, de érezzük erős vezetését a sajtó felügyeletében, s bár változott a működési tér, a munkássága tetteje csak javára szolgál ma is irodalmi és hírlapírási életünknek. Egy olyan erős egyéniség, mint *Ábrányi* Kornél, a helyváltozással nem változtatta életcéljául kitűzött irányát. Ami volt, az ő most is: a magyar alkotmány erős őre. Megemlékeztünk az alkotmányvédők táborából igen sok jeleséről, akik

előtt tisztelettel hajtottuk meg az elismerés lobogóját. Legyen ezek gárdája között *Ábrányi* Kornél is. Ime bemutatjuk arcképét.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minöket 32 év óta

MAUTHNER ÖDÖN

cs. és kir. udv., szállító magkereskedésében
BUDAPESTEN, VII., Rottenbiller-utca 33. sz.
IV., Kossuth Lajos-utca 4. sz. kaphat. — Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Husdrágaság.

(H. A.) Az ország fővárosában, de a vidéken is sok helyütt hallatlan mértékben felszöktek a husarak. Elősegítette ezt az is, hogy a szerb marháknak az országba való behozatalát a kormány tiltotta. Nagy ribillió van hát mostanság az ország szívében, amit előidézett az is, hogy kipattant egész véletlenül az, amit az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a fővárosi tanácshoz intézett beadványaiban évek hosszabb sora óta hangoztat, hogy a fővárosi vásárpénztárnál a visszaélések napirenden vannak s elkövetőjük Sáborszky Ede a vásárpénztár részv.-társaság igazgatója, aki egyuttal annak a nagy bécsi cégnek az embere, mely Sáborszky és társai cégér alatt ellátja hussal az osztrák, francia és német nagypiacokat.

Sáborszky Ede ugyanis összevásároltatja ügynökeivel a budapesti vásáron és a vidéken a magyar marha java részét olcsó áron s felviteli Bécsbe, hol az ő nagy vállalata drága áron adja el osztrák, francia és német fogyasztók részére.

Kiviszik tehát tőlünk a jó húst, az üzerek, nyerészkednek a magyar ember által fölnevelt állaton s a magyar fogyasztónak a selejtes hus marad idehaza.

Ez nem jól van így! Főlöles a magyar gazdának a kupechez, közvetítő kereskedőhöz folyamodnia. Álljanak össze a gazdák, alakítsanak huskiviteli szövetkezeteket országszerte. Majd akkor nem lesz szükségük arra, hogy a magyar állattenyésztő az ügynököt, a kereskedőt gazdagítsa azzal, hogy potom, olcsó áron eladja neki a jószágát s az állattenyésztésből eredő haszon nem a gazda ládafiába kerül, hanem a közvetítő zsebébe.

Ami pedig azt illeti, hogy az ország székesfővárosának vezetősége majdnem egy milliónyi lakosságát odadobja egy rideg, üzérkedő karmaiba, azzal, hogy tetszése szerint szabja meg a hus árát, — ez elítélni való dolog s ezen csak a fővárosi lakosság segíthetne azzal, hogyha ottan a megélhetés drága, élelmiszerein uzsorakamatot szedhetnek a kufárok: hagyja ott azt a drága életet, vándoroljon vissza a faluba.

Országos husdrágaságról azért — Istennek hála — szó sem lehet. Vidékről kapjuk a hirt, hogy az ország fővárosában és környékén mesterségesen fölcsavart husákról szó sincsen. Ebből tehát levonhatjuk azt a tanulságot, hogy

nem kell hinni mindig azt, amit némely ujságok világgá kürtölnek, érdekből, haszonemelésből, a koncert, a sápért, amit nekik az üzerek bőségesen fizetnek.

Állami népségítés.

A földművelésügyi kormánynépségítő kirendeltségei-nek vagyis a hegyvidéki és a székelyföldi kirendeltségnek múlt évről vonatkozó jelentéseit most adták ki.

Röviden s könnyen áttekinthetően ismertetik a múlt évi működésüket, különösen megemlékezésre érdemesek a következő részletek.

A hegyvidéki kirendeltség fejlesztette a havasi legeltetést s a havasi legelők ápolását és helyes kezelését. Öt új népies mintagazdaságot szervezett és pedig: Ardánházán, Alsóverecskén, Márokpapiban, Beregsomban, és Cirókabélán. Összesen 297 községben osztott ki különféle vetőmagvakat 25% engedménnyel. Ez akció eredményképpen a mesterséges takarmány, különösen a lóhere természetese évről-évre terjed. Az eddigi módon támogatta a gyümölcs-termesztést részint csemeték és oltványok osztása, részint szeszfőzők és aszalók átengedése által. Az állattenyésztés támogatására 87 bonyhádi tehenet, 156 birkát és 339 juhot osztott ki több évi törlesztésre és árkedvezéssel. A kosárfonás és fafaragás népszerűsítése végett öt községben tanfolyamot rendezett s a rutének a múlt évben már 27,000 kosarat értékesítettek. A fafaragással 12 községben 432 munkás-család foglalkozott, melyek készítményeit a kirendeltség váltotta be és értékesítette. A készítmények javítása érdekében 597 házi-iparos kapott szerszámokat, amelyeket három évi használatra tulajdonul szerez meg. Ardánházán 30 munkással szövőtelep működik, mely az odaváló hitel és háziipari szövetkezet tulajdona s a helyi fehérmű-szükségletet látja el, de megrendelésre szmirna-féle szőnyegeket is készít. Alsóremetén a parasztlányok a művirág-készítésre mutattak hajlamot s ennek felhasználásával a kirendeltség művirágkészítő-telepet létesített, mely ma hazánkban páratlanul áll. Állandó és nagy munkát adott a kirendeltségnek a munkásközvetítés, amely legerősebb eszköz volt a fenyegető aratási sztrájk ellen és az inség-enyhítés. Különösen örvendetes dolog, hogy a 114 hitelszövetkezet és a 41 fogyasztási szövetkezet teljesen megszilárdult.

A székelyföldi kirendeltség működésének eredményei között mindenek előtt a 136 falusi gazdakör szervezését említjük meg, amelyek hatása egyrészt a téli gazdasági megbeszélések, másrészt a nyári mezei gyűlések által gyakorlati és kiváló. A Székelyföld gazdasági elmaradásának főleg a gazdálkodás rossz módja az oka. A kirendeltség főgondja ennek javítása, főleg a legelőkezelés, az állattenyésztés, a talajművelés s a gazdasági tudás javítása által. Az első dolog az állattenyésztés talpraállítása. Eddig 720,000 korona értékű tenyészállatot osztott ki 1896 gazdának. A kiosztott tenyészállatokból 1830 magyar fajta volt, 717 nyugoti. A hatás eddig legjobban Háromszék

A legjobb minőségű háztartási és gazdasági cikkek, hamisítatlan jó italok a legkedvezőbb árakon a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetők meg. A melyik faluban fogyasztási szövetkezetet akarnak létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak utbaigazításért a

„Hangya“, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetéhez
BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. szám.

vármegye miklósvári járásában és Seps-Szent-György környékén látszik. A művelés javítása végett kiosztott a kirendeltség a gazdakörök útján 535 gazdasági gépet és eszközt, nagymennyiségű vetőmagot. A lentermesztést 25 holdról 350 holdra emelte. A gyümölcsértékesítés gondozásának az volt az eredménye, hogy a Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete útján 63,100 korona értékű székely alma értékesült. Legelőjavításokat a múlt évben 56 községben 30,828 holdon indított meg. E munka olyan jó hatást produkál, hogy a szomszéd szászok is követik. A szövetkezeti értékesítést a Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete intézi s a múlt évben 218,979 korona értékű székely almát, búzát, zabot, árpát, répát, lóherét, vaját, tojást értékesített.

A tejszövetkezetek száma négy év alatt négyről ötvenre emelkedett, — a már működő 34 tejszövetkezet naponta 13,600 liter tejet értékesít átlag 11 fillérrel. Fogyasztási szövetkezet 44 működik. Most dolgozik a kirendeltség az ingyenes jogsegély szervezésén a szegény emberek javára. Kilenc községben rendezett háziipari tanfolyamot; foglalkozott a munkásházak ügyével, a méhészet, a baromfitenyésztés emelésével. Általában nincs olyan ága a székely nép gazdasági életének, amelyre a kirendeltség működése ki nem terjedt volna.

A hercegprimás és az esztergomi Szent István-ünnep.

Esztergom város augusztus 15-én nagyszabású Szent István-ünnepet rendez, amelyre a város tanácsa meghívta a kormányt és az országgyűlés tagjait is. Augusztus 15-én az esztergomi bazilikában ünnepélyes istentisztelet lesz, amelyen a misét Vaszary Kolos bíboros hercegprimás fogja fényes segédlettel szolgáltatni. A hercegprimás az ünnepségekre vonatkozólag Balatonfüredről, ahol jelenleg üdül, a következő levelet intézte Vimmer Imre polgármesterhez:

Nagyságos Polgármester Ur! Élénk örömmel vettem tudomást Esztergom szabad királyi város közönségének azon nemes elhatározásáról, hogy Szent István királyunk nemzeti ünnepét a lehető legméltebb módon, vallásos és hazafias kegyelettel szándékozik megülni. Az ünnepesség emelése érdekében elem terjesztett kérelmeket készséggel teljesítem.

Legközelebbi körlevelemben fel fogom hívni pap-ságomat, hogy szent királyunk születési helyén, szék-városomban megtartandó ünnepségeken való részvételre a hívőket buzdítsák. A főszékesegyház műkincesinek közszemlére való tétéle iránt kifejezett óhajt a székesfőkáptalan, mint a primási kincstár öre, ki-vihetetlennek jelezte, de lehetővé fogja tenni, hogy a bazilika alatt levő sirbortot és Szent István kápol-náját e napon a nép meglátogathassa. Balatonfüred 1906. augusztus 1. Kiváló tisztelettel Vaszary Kolos bíbornok hercegprimás, esztergomi érsek.

A milánói magyar kiállítás pusztulása.

Milánóban mindazok a pompás műrecek és ipar-művészeti tárgyak, amelyeket Magyarország a kiállít-ásba küldött és a melyekkel osztatlan elismerést és dicsőséget szerzett a magyar iparművészetnek, csak-nem kivétel nélkül elpusztultak. Csak néhány tár-gyat sikerült megmenteni.

A tűz hajnali háromnegyed négy órakor az olasz diszitóművészeti csarnok északi sarkában keletkezett. Negyedórával később a tűz átterjedt a magyar osztályra is. Galóczy és Zambra titkárok, továbbá Majtényi és Skrubka felügyelők a közelben levő lakásukból a tűz helyére siettek. A kiállítás zárva volt s át kellett mászniok a vaskerítésen, hogy az égő pavillonhoz juthassanak. Néhány vázát, plakettet, asztalt és szé-ket sikerült az égő épületből kimenteni, de az értékes tárgyak tulnyomó többsége odaégett.

A katasztrófa után a magyar és az olasz iparmü-vészeti osztály helyén nem maradt más füstölgő romhalmaznál. Azon a helyen, ahol a bejáró volt, még most is látszik Maróti-nak a zenét ábrázoló szobra. A szobron kívül csak két hatalmas márvány-oszlop tudott a tűznek ellenállni. Czakó Elemér dr. kiállítási biztost valósággal megtörte a katasztrófa. Azonnal a veszedelem helyére sietett, ahol ekkor már minden elpusztult.

A kiállítási bizottság a pavillont újra föl akarja építeni és fölszólitotta Magyarországot, hogy újra vegyen részt a kiállításon. Kétségtelen dolog azon-ban, hogy a kiállítási bizottság vigyázatlansága tette

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZE VÉNY TÁRSULAT BUDAPEST

Legtökéletesebb rendszerű gőzcseplőkészletek.

Magánjárók

(uti mozdonyok)

cséplési, vontatási és szántási célokra (a mozdony után akasztott egy ölet fogó ekével).

Külön árjegyzékek mindennemű gazdasági gépekről.

lehetővé a katasztrófát azzal, hogy egy huszezer négyzetméternyi kiterjedésű épület belsejét nem őriztette. A kiállított tárgyaknak alig a fele volt biztosítva. Viktor Emánuel olasz király részletes jelentést kért a szerencsétlenségről.

A fogyasztási szövetkezetek új székháza.

A fogyasztási szövetkezetek nagyarányú és folytonos szaporodása arra készítette a Magyar Gazdaszövetség fogyasztó és értékesítő szövetkezeti központját, a *Hangyát*, hogy egy nagyszabású, a modern és folyton nagyobbodó igényeknek megfelelő székházat építtessen. Az új palota már el is készült a *Boráros-tér és Közraktár-utca sarkán*, szemben az Elevátorral. Augusztus hó elsejétől a Hangyának eddig különböző bérházakban elhelyezett irodahelyiségei és raktárai már be is költöztek ezen, bár külsőségekben kevésbé feltűnő, de célszerűség tekintetében első helyen álló szövetkezeti palotájába a fővárosnak. A Hangya új székházát *Schmal* Henrik műépítész építette, a külföldön leginkább bevált szövetkezeti áruházak mintájára.

Két részből áll: a közraktár-utcai részen van a háromemeletes áruház, a Boráros-tér felőli részt pedig az ötemeletes bérház foglalja el, melyet azonban szükséghez képest szintén felhasználhatnak idővel a szövetkezet céljaira. A közraktár-utcai pincéjében, földszintjén, I-ső és II-ik emeletén vannak a raktárhelyiségek, egyenkint 400 négyzetöltnyi rakodóterülettel, villanyos teherfelvonókkal s irodahelyiségekkel s az áruk különböző minőségének megfelelő legcélszerűbb beosztással.

A III. emeletet a fogyasztószövetkezetek központi igazgatásának helyiségei foglalják el; itt vannak az elnökség, vezérigazgatóság izlésesen berendezett irodái, az áruosztály, a könyvvitel, a vidéki szövetkezetek osztálya, a levelezési osztály, az expedició tágas munkatermei. A beosztás mindenhol a legcélszerűbb, a vidéki szövetkezeti tagok a lehető legkönnyebben eligazodhatnak s a Hangyának ma már százharminc főnyi tisztviselőgárdája a legkényelmesebben végezheti munkáját: a közel hétszáz falusi szövetkezet adminisztrációját.

Az új épület építési költségei 1 millió koronát tesznek ki. Októberben a fogyasztószövetkezetek országos kongresszusa alkalmával avatják fel ünnepélyesen az új székházat, a felavatásra meghívják a külföldi szövetkezeteket is, amelyek előreláthatólag nagy számban képviseltetik magukat a magyar fogyasztási szövetkezetek házavató ünnepén.

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

A Somogy megyei Hitelszövetkezetek közgyűlése.

Fonyódbéla-telepen, a Somogy megyei Hitelszövetkezetek Szövetsége tartotta meg az évi rendes közgyűlést, melyen *Darányi* Ignác földmivelésügyi miniszter is részt vett, küldöttségeket fogadott s egész napon át, szokása szerint, fosztelenül érintkezett a gazdaközönsséggel. Így ismeri meg a miniszter közvetlenül az emberek óhajait, vágyait, tapasztalja, hogy maguk az emberek is mennyit érnek, mennyi érzékük és tetterejük van a nagyszabású gazdasági tervekhez és célokhoz, amelyek a kor követelése szerint megvalósulást igényelnek. Darányi egészen őszintén kijelentette Somogy vármegye küldöttsége előtt, hogy „ő csak azokon segíthet, akik magukon segíteni is akarnak“.

A Somogy megyei Hitelszövetkezetek Szövetsége közgyűlését Pallavicini Ede örgróf mintegy háromszáz szövetkezeti tag jelenlétében nyitotta meg. Az elnök megnyitó beszédében meleg hangon a közönség lelkes éljenzése közben üdvözölte a jelenlevő Darányi Ignác földmivelésügyi minisztert. Darányi válaszában kijelentette, hogy a somogy megyei hitelszövetkezetek körében eddig sem érezte magát idegennek, sem mint a Magyar Gazdaszövetség elnöke, sem mint miniszter, mert mint miniszter és mint a Gazdaszövetség elnöke a kisember, a kisgazda és a munkás jogos érdekeit képviseli és támogatja.

Pallavicini Ede örgróf ezután Seidl Ambrust, az Országos Központi Hitelszövetkezet vezérigazgatóját üdvözölte, majd indítványára elhatározta a közgyűlés, hogy a Károlyi Sándor gróf szobrára 500 koronát, Széchenyi Imre gróf emlékére 100 koronát adományoz. A napirend során tudomásul vették az évi jelentést, a felmentvényeket megadták s elhatározták Makfalvay Géza indítványára, hogy az alapszabályokat megfelelő revízió alá veszik. Ezután nagy lel-

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

Budapest, V., Alkotmány-utca 31.

Gabona osztály.

Erőtakarmány osztály.

Tenyészállat osztály.

Szövetk. serfészizálás.

Vetőmag osztály.

G. gazdasági anyagosztály.

Borgazdasági osztály.

Háztartási cikkek.

Gép osztály.

Biztosítási osztály.

Dijszabási osztály.

Baromfitenyész. cikkek.

Alaptőke: 711,400 kor. Tartalékalap: 230,000

kor. Forgalmi visszatérítési alap: 118,773 kor.

Tagok száma: 1299.

Az 1906. évi aratási és cseplési árjegyzékünk

megjelent és kívánatra bérmentve és ingyen küldjük.

A szövetkezetbe való belépés áldozattal nem jár.

Saját érdekünket mozdítjuk azzal elő.

Nyomtatványokat szívesen küldünk.

kesedéssel megválasztották a szövetség elnökévé Pallavicini Ede őrgrófot, alelnökül Somsich Andort, az intéző-bizottságba tagokul: Fekete Zsigmondot, Gál Gastont, Herbay Pált, Hoyos Miksa grófot, Inkey József bárót, Kammerer Ferencet, Kapotsfy Jenőt, Makfalvay Gézá, Melhard Gyulát, Mozsonyi Sándort, Németh Pált, Pallavicini György őrgrófot, Sárközy Bélát, Somsics Béla grófot, Somssich László grófot, Széchenyi Aladár grófot, Tevely Bélát.

Következett Mailáth József gróf előadása a néptanítók szociális feladatairól.

Majd Paur Ödön tartott előadást a szövetkezeti biztosításról, behatóan ismertetve a Gazdák Biztosító Szövetkezetének berendezkedését és eddig elért eredményeit. Szeidl esperes hozzászólása után Borbély Gyula lelkész fejtegette nézeteit a gyümölcstermesztésről és értékesítésről. Boross József főtanító pedig arról értekezett, hogy a hitelszövetkezetek a hitelnyújtáson kívül mi mással foglalkozhatnának. Végül Mailáth József gróf indítványára elhatározták, hogy a lelkészek és tanítók szövetkezeti nevelése érdekében a szövetség mozgalmat indít.

Délben Pallavicini Ede őrgróf vendégül látta a közgyűlés tagjait. A háromszáz terítékes lakomán az első pohárköszöntőt a házigazda mondotta a királynak. Kapotsffy főispán Darányi minisztert köszöntötte fel. Darányi nagy lelkesedést keltett pohárköszöntőjében azt fejtegette, hogy egy nemzet szabadságának és jogainak legfőbb biztosítója a szabadság- és jogszereteten kívül az anyagi jólét, Magyarország előtt az emelkedés és fejlődés hosszú útja van és ha szegényebbek is vagyunk, amint kellene, ne feledkezzünk meg arról, hogy részünkre még sok forrás van kiaknázatlanul, főleg Magyarország mezőgazdaságában. Meg kell teremteni — ugymond — a mezőgazdasági gyárpartot és tekintetben a nagybirtok járjon elől. (Zajos éljenzés.) Éltette beszéde további folyamán ennek a gazdasági iránynak egyik leghivatottabb képviselőjét, Pallavicini Ede őrgrófot. Asztalbontás után a vendégek a kies fürdőtelepet tekintették meg.

Darányi miniszternél Somogy vármegye küldöttsége tiszteleggett Kapotsffy főispán és Sárközy alispán vezetésével. A küldöttség nevében az alispán üdvözölte

a minisztert, kérve továbbra is a vármegye mezőgazdasága iránt tanúsított jóakarátát. Darányi válaszában kiemelte, hogy ismeri Somogy vármegye mezőgazdaságát és ahol megjelenik, példaként az öntudatos haladásra ezt szokta felhozni. Hangsúlyozta, hogy ő csak azokon segíthet, akik magukon is segíteni akarnak, az önszegély iránt való érzék Somogyban mindig megvolt, amit elismeréssel emelt ki.

A balatonföldvári fürdő érdekeltisége Mailáth József gróf vezetésével járult a miniszter elé, támogatást kérve a virágzásnak indult telep további fejlesztéséhez, aminek a tanulmányozását a miniszter megígérte.

Gróf Széchenyi Imre szobra. A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete által gróf Széchenyi Imre szobrára indított gyűjtés eredménye a mai napig 10,032 K. 64 fillér.

A kisemberek ellen. A szövetkezeti mozgalom már eddig is alkalmasnak bizonyult arra, hogy a kisemberek sorsán lendítsen. Azokból a falvakból, ahol a szövetkezetek megalakultak, a legszebb hírek érkeznek a népjólét emelkedéséről. Vannak azonban emberek, akik mégis rossz szemmel nézik a szövetkezetek gyarapodását. Egy merkantilista lap jelenti, hogy a kereskedők érdekképviselői a legkomolyabb mozgalomra határozták el magukat a szövetkezetek ellen. Ezt a mozgalmat a fűszerkereskedők országos egyesülete kezdeményezte és most kutatnak országszerte oly adatok után, amelyeket a szövetkezetek ellen fel tudnak használni, hogy ezekkel aztán elmenjenek a kereskedelmi miniszterhez követelni a szövetkezetek szigorú megrendszabályozását. Ezt a mozgalmat az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesület, Sándor Pál egyesülete is nagyon támogatja. Sőt még többet is akarnak Sándor Pálék. Ősszel nagygyűlést hívnak össze Budapesten, hogy tanácskozzanak, miként lehetne a szövetkezeti mozgalom terjedését megakadályozni. Sándor Pálék a kisemberek ellen dolgoznak. Így terjed Magyarországon a társadalmi gyűlölködés.

GŐZCSÉPLŐKÉSZLETEK 2½-től 12 lóerőig, BENZINMOTOROK, SZALMAPRÉSEK gőzhajtásra, ARATÓGÉPEK és egyéb MEZŐGAZDASÁGI GÉPEK legújabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

a Magy. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynökségénél
BUDAPEST, V. ker., Váci-körút 32. szám.

Arjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk

• MI UJSÁG? •

A király születésnapja. A király születésnapja alkalmából e hó 18-án katonazenekarok járnak be a főváros utcáit. A zenekarok öt órakor reggel indulnak el a következő sorrend szerint: Az 52. ezred a királyi palotától indul s a Szent Györgyteret, Uri-utcát bejárva, a Palota-tér érintésével a Fő-utcán s Tárnok-utcán, keresztül visszatér a Várba. A 44. ezred a Bajnok-utcán, a Podmanicky-utcán vonul végig s tér vissza az Albrecht-kaszárnyába. A 6. gyalogezred zenekara a Mária Terézia-kaszárnyából indul el, bejárja a József-körutatót, József-utcát, kimegy a Kálvin-térre s innen az Üllői-uton visszatér a kaszárnyába. Végre a 86-os zenekar a gróf Haller-kaszárnyából indulva ki, a Ferencváros utcáit járja be. Ily reggeli muzsikaszó eddig nem volt a király születése napján.

Diszörtség a Halász-bástyán. Strobl Alajos szobrászművésznek, a Szent István-szobor alkotójának, előterjesztésére a miniszterelnökség elhatározta, hogy a Szent István szobra mellett s a Halász-bástyán az első alkotmányos király ünnepén, augusztus 20-án koronaörök teljesítenek diszörséget. Első esetben az idén fognak diszörséget állani a koronaörök Anders koronaörök kapitány személyes vezetésével, még pedig kora reggeltől késő estéig, úgy hogy az ünnepélyre a fővárosba felránduló vidékieknek módjában álljon a daliás magyar koronaörökben gyönyörködniök.

Vilmos császár unokája. Berlinből jön a hír, hogy a német trónörökös kis fiát, aki Vilmos császár első unokája, augusztus 27-én fogják megkeresztelni az ujjpalotában. A szertartást Driander udvari főprédikátor fogja végezni.

Az angol hajóraj Fiumében. Az angol középtengeri hajóraj e hó 20-án Lord Beresford tengernagy parancsnoksága alatt Fiuméba érkezik. Ebből az alkalmából Fiumében és Buccariban nagy ünnepségek lesznek. Nákó Sándor gróf fiumei kormányzó az angol hajóraj tiszteletére nagyszabású estélyt fog adni.

Csalás egy király nevében. A berlini rendőrség egy ügyes csalót tartóztatott le, aki Hakon norvég király nevében különböző csalásokat követett el. Az illető Krisztianzen Péter bányagazgató néven egy ideig nagyuri életet élt Svinemünde-ben, azután pedig Berlinbe utazott, ahol egy ékszerésznél drága masszív ezüst serleget vásárolt — hitelbe. Az ékszerésznek azt mondta, hogy a serleget Hakon norvég királynak akarja följánlani egy vitorlásverseny díjául. Az ékszerész elhitte és átadta az állítólagos igazgatónak a serleget, amelyet Krisztianzen azonnal elzalogosított. A berlini rendőrség akkor letartóztatta, de az állítólagos igazgató oly ügyesen védekezett, hogy ismét szabadon bocsátották. Ekkor Krisztianzen elhagyta Berlint és Londonba költözött. Időközben a berlini rendőrség megállapította, hogy közönséges szédelő, akinek egyéb bűnök is terhelik a lelkiismeretét. Legutóbb ismét Berlinbe érkezett, ahol ezuttal Péter dr. néven jelentette be magát. A rendőrség most újra letartóztatta s valószínű, hogy egyhamar nem is fogják szabadon bocsátani.

Elfogott anarkista. Genfben Bertoni Luigi szedőt, aki ismert anarkista, minap letartóztatták. Bertoni ugyanis a „Reveille“ című anarkista ujság olasz részében cikket írt, amelyben Brescit, Umberto király gyilkosát dicsőíti. Bertoni magánéletében kifogástalan és becsületes ember, de fanatikus anarkista. Néhány ezer franknyi vagyonát az anarkizmus ügyére áldozta s most is fizetésének egy részét szegény anarkisták segítségére fordítja. Becsületessége következtében nagy hatással van az anarkistákra, akik profétájuknak mondják s santónak (szentnek) nevezik.

Viperamarás. Zsolnáról írják, hogy egy esaca-esacski eselédleány a kutra ment vizért, miközben egy vipera megmarta a lábát. A leány gazdája hamarosan borotvával kivágta a sebet, bekötözte, azután orvosért sietett. A megmárt láb erősen megdagadt de a leány életben maradt.

Végzetes puszkatisztítás. A pannonhalmi főpátsági uradalom erdőmestere a napokban egy Zupanits nevű bécsi barátjával együtt vadászatra ment. Délben érkeztek vissza s az udvaron Zupanits fegyveréből a töltéseket akarta kivenni. Amint a fegyverrel foglalatzkodott, a puska váratlanul elsült s a golyó az előtte álló 12 éves eselédleány szívét keresztül fúrta, ki rögtön meghalt. Zupanits önként jelentkezett a csendőrségnél, ahol az esetről jegyzőkönyvet vettek fel.

Elsülyedt kivándorlóhajó. Rettenetes szerencsétlenség hírének jelentik Madridból. Nyolcszáz kivándorlóval zátonyra jutott Dél-Spanyolországban a Pálosz-fok közelében egy olasz kivándorlóhajó. A rajta lévőek nagy része eltűnt a hullámokban, sőt a hajótöröttek segítségére sietett halászok, közül is sokan odavesztek. A szerencsétlenség oka a kapitány hanyagsága volt, aki felelősségének és bűnének a tudatában föbe

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ

SZÖVETKEZETE

Budapest (Központi Vásárcsarnok)

Igazgatóság és központi iroda: IX., Imre-utca 4. sz.

Nagy köpinczéi: BUDAFOKON.

ÉRTÉKESIT húsféleket, baromfit, vadféléket, tejterméket, tojást, zöldséget, gyümölcsöt, mézet és mindennemű ÉLELMICZIKKET. Hordóbor-értékesítő osztály. Égetett szeszesitalok értékesítése.

A Magyar Országos Méhészeti Egyesület vezérképviselői.

A szövetséget tagjai kedvezményben részesülnek!

Mindennemű értékesítési ügyben díjtalanul nyújt felvilágosítást.

lőtte magát. A megmenekült utasok közül sokan megőrültek, az elveszettek számát csaknem háromszázra becsülik.

153.000 liter „bor“ a vízben. Németországban is hamisítják a bort a kereskedők, nemcsak nálunk. Neustadtban a bíróság fogházra és hamis borkészletének megsemmisítésére ítélte Koppel bornagykereskedőt. Az ítélet második pontjának, a borkészletnek megsemmisítéséhez hozzáfogott a bíróság és nem kevesebb mint 153,000 liter hamis bor került ilyenformán a város folyójába a Speierbachba. Az ítélet végrehajtása három napig tartott. A bíróság a hordók kiürítésére villamos szivattyút szerzett be.

A rikkancs háztulajdonos. A magyar irodalom művelői tulnyomó részt nincsenek abban a kollektív helyzetben, hogy magukat tőkepáncsoknak nevezhessék. Az irodalomból nem igen lehet megélni! — ez az általános vélemény. De hogy az irodalom terjesztőinek is olyan volna a helyzetük, mint az íróké, arra — eltekintve a kiadóktól — alaposan rácafélt egy rikkancs, aki a torkában lévő aranybányát még csak nem is a fővárosban, hanem Nyitra város területén értékesítette. Ez a mesterség olyan jól jövedelmezett, hogy a rikkancs, aki alig egy éve, hogy a fővárosból Nyitra tette át a működése színhelyét, a múlt héten potom 4000 koronáért megvásárolta a nyitrai Uj utca 12. számú házat. Ki is fizette. A szegény Reviczky Gyulának, aki szintén nyitrai megyei volt, gyakran még egy falat kenyérre sem telt. Már csak hiába, a hangos torok a legjövendőbb foglalkozás.

A nyergesi gyászünnep A esikmegyei Nyeregestetőn véres esatát vívtak szabadsághőseink 1848 augusztus elsőjén az oroszokkal. A szomorú kimenetelű esata helyén az elesett hősök sírját az idők folyamán emlékoszloppal jelölték meg és az idén először kegyeletos gyászünnepet tartottak a hősök emlékére. Augusztus ötödikén tartották meg az első gyászünnepet. Reggel tíz órakor misét szolgáltatott Perta Ferenc plébános. A mise végeztésével Cseh Vilmos a esik-szentmártoni függetlenségi párt elnöke, ünnepi beszédet mondott. Végül felolvasták a Romániában rekedt magyarok táviratát, melylyel a megható gyászünnep-ség véget ért.

Százaszoros gyermekgyilkosság. Borzalmas bűnsorozatáról hozt hírt egy londoni értekezés. Egy angol lap jelentést kapott, hogy Cobbyban, Dél-Afrikában elfogtak egy asszonyt, aki több mint száz gyermeket megölt. A bűn úgy tudódott ki, hogy eltűnt egy másfélévesztendő gyermek és a holttestét később megtalálták a tóban. A tavat lecsapolták és ötvennél több gyermekholttestet találtak benne. A bűnös asszony egész sereg asszonyt nevezett meg, aki hozzá hasonlóan szorgostól gyilkolta a gyermekeket.

Hamis pénz. A nagyikindai rendőrség a minap letartóztatott három parasztot, akik ellen az a gyanu támadt, hogy hamis husz- és ötkoronásokat hoztak forgalomba. Néhány nappal ezelőtt egy nagyikindai lakosnak 20,000 koronáért 50,000 korona hamis pénzt ajánlottak fel, ő azonban jelentést tett erről a rendőrségnél, előbb azonban színelog elfogadta az alkut. A rendőrök éppen akkor tartóztatták le a hamisítókat, amikor a pénzt át akarták adni.

Hadgyakorlat közben kidőlt katonák. Egy bécsi lap értesülése szerint augusztus 1-én Alsó-Ausztriában a 81. gyalogezred katonáinak egy nagyrésze a hőség következtében kidőlt, anélkül azonban, hogy a balcsatnek komolyabb következményei lettek volna. Az

ezred Kuhn báró ezredes parancsnoksága alatt reggel hagyta el Kremset, ahol az ezred állomásozik s délutánig száznegyvenkét katona dőlt ki a gyakorlat alatt. A katonákat részben vasuton, részben kocsin szállították haza. Szerencsére egynek a megbetegedése sem súlyosabb természetű. A hadügyminiszter ebből az alkalomból az összes csapatparancsnokhoz körrendeletet intézett, amelyben utasítja őket, hogy nagy hőség idején szigorúan tegyék meg az előirt óvintézkedéseket.

Botrány a keleti pályaudvaron. A minap este hat óra negyvenöt perczkor a keleti pályaudvarról Orsovára induló személyvonaton botrányt okozott egy közöshadserégbeli főhadnagy. A főhadnagy ujonczokat szállított Brodra. Amikor a vonatra felszállt, első osztályu szakaszt követelt magának és miután ezt az állomásfőnök nem tudta megadni, gorombáskodva követelte az elsőosztályu szakaszát. Közben elérkezett a vonat indulásának az ideje. A főhadnagy azonban kivont karddal a mozdony elé ugrott úgy, hogy a vonat ismét megállt. Ekkor a főhadnagy kardjával a vonatvezetőre támadt, akit csak a vasutasok közbelépése mentett meg az összevagdálástól. Később a főhadnagy mégis felszállt a vonatra. Kiskunfélegyházán az értesített esendőrök igazolásra szólították föl a főhadnagyot és jegyzőkönyvet vettek föl vele.

Leégett kendergyár. Csőszteleken, a Csekonics-uralom területén fekvő Salzmann és társai-féle kendergyár ismeretlen okból kigyuladt s a kenderáztató, valamint több kazal korder elpusztult. A tűz kiütése után száraz forróságban az egész gyártelep lángoktól an állott, a gyárépületek kivételével azonban azokat is minden percben az elpusztulás veszedelme fenyegette. A tűz megfékezésére mindenfelől érkezett segítség, így Csősztelekről, a Csekonics-majorról, Idvorról, Rogendorfról s a gyári feeskendővel együtt tízennégy feeskendő öntözte a lángtengert. Az oltók megfeszített erővel munkálkodtak a tűz továbbterjedésének megakadályozásán, ami, bár a tűz tizenkét óra hosszáig égett, végre sikerült is s a gyárat megmentették az elpusztulástól. A többi azonban a nagymennyiségű kenderrel együtt a lángok martaléka lett. A kár meghaladja a százezer koronát, ami azonban biztosítás útján megtérül.

A ki piócat nyelt. Triesztben egy kórházban minap Orlich Simon huszonhárom éves dalmát eredetű matróz jelentkezett az inspekciós orvosnál és kérte, hogy vizsgálná meg a torkát, mert valami kellemetlen esiklandoást érez benne. Az orvos hamar megtalálta a tárgyat, amely a esiklandoást okozta: egy eleven piócat, amely a matróz torkában helyezkedett el. Az orvos megkérdezte a ma rózt, hogy került el. A pióca a torkába, mire a páciens elmondotta, hogy két héttel ezelőtt egy este piócat tett a poharába hogy reggel fájós lábára tegye. Éjjel azonban megszomjazott és kiitta a vizet. Hogy a vízzel együtt a piócat is megitta, sejtelve sem volt és csak akkor emlékezett vissza rá, amikor a piócat kihúzták a torkából.

Az erkölcstelen arckép. Berlinből írják, hogy egy düsszeldorfri lap, a Tageblatt durva módon megbántotta a minap a német császárnét egy arcképe miatt, amely a porosz iskolák számára készült és igen is kivágott nyaku ruhában tünteti elő a császárné mellett. A nevezett lap támadása így hangzik: Népiskoláink folyosóin és osztálytermeiben mostani császárnénknak és királynénknak mellképe van kifüggesztve, a mely valóban alkalmas arra, hogy meg-

botránkozást keltsen, sőt már keltett is megbotránkozást. Nem kell éppen romlott fantázia ahhoz, hogy ezt észrevegye az ember. Olyan időben, amelyben az a törekvés nyilvánul meg, hogy a szóban és képben egyre terjedő erkölcs-telenségnek gát vettessék, az iskolának mégis csak mindent kerülnie kellene, ami sértheti az iskolás gyermekek gyöngéd érzését. Pedig az említett kép erre nagyon is alkalmas. Hát

francia bányászok előadást tartottak a courriéresi rémnapokról. *Berthon*, aki huszonöt napig volt bezárva a bányában, Némy előadása közben fölkiáltott:

— Azért jöttem, hogy a német mentőknek megköszönjem önfeláldozásukat és nem azért, hogy pénzért mutogassam magam!

Ezzel elrohant a teremből. A menekültek egészségi állapota nem a legjobb. *Berthon* megemlítette, hogy

Teréz néni.

ninesenek szebb és nemesebb képek! A nemes királynénak bizonyára nem jutott eszébe, hogy ilyen ruhában mutassa magát iskolás gyermekek előtt. Miért nem öltöztetik föl tehát egészen? Ilyen kép nem való romlatlan gyermekek iskolájába.

A courriéresi bányászok. Azok a francia bányászok, akik a courriéresi bányáérgést hetekig túlélték az égő bányában, augusztus 2-án meglátogatták a veszfáliai Herne városban azokat a német bányászokat, akik résztvettek annak inején a mentésben. *Némy* és *Pruvost*

huszonkét nappal a katasztrófa után két élő lóra akart a bányában, amelyek közül az egyik meg volt kötve, míg a másik örült éhségtől kinezva, ide-oda futott. Amikor a szegény ló *Berthon*t megpillantotta, utána kapott. Csak parancsoló kiáltása riasztotta vissza, de azért *Berthon*nak egy ajtó mögé kellett menekülnie, mert a ló ismételtlen megtámadta. A menekültek véleménye szerint a tűz még mindig ég a bányában s az izzó hely közelében még harminc holttest hever, amelyekhez nem lehet hozzáférni.

Rossz vásár.

• GAZDASÁGI DOLGOK •

A kerti vetemények termesztése.

A kerti vetemények termelésével széles e hazánkban foglalkoznak ugyan, de csakis kisebb területeken kertekben. A szántóföldi termelésben a kerti veteményeket csak itt-ott részesítik, pedig azoknak a szántóföldeken való termelése igen kifizeti magát. A termelési ágak egyik legjövődélmezőbbje a kerti veteményeknek megfelelő viszonyok között a szántóföldeken való termelése. Mig Német-, Franciaországban, Hollandiában jóformán minden város közelében találunk nagyobb kiterjedésű gazdaságokat, melyek kerti veteményeket termelnek, addig nálunk ez, azt lehet mondani, hogy igen nagy mértékben el van hanyagolva. Annyi bizonyos, hogy mivelésük nagy tökebefektetést, sok munkát, utánnézést, felügyeletet kíván és a termelési költségek is tetemesen nagyok, de viszont a nyers hozam és a tiszta jövedelem is jóval nagyobb, mint más gazdasági terménynél. A gazdaság jövedelme tehát a kerti vetemények termelésével emelkedik. A kisgazdáknak elsősorban ajánlható ezen növények termelése, a középbirtokokon is kifizetik a reájuk fordított munkát és köl séget. A nagyobb birtokok kezelői a munka erőhiánya vagy annak drágasága miatt a termelés ezen ágát érthető módon nem gyakorolják, azonban ők is előmozdíthatják a kerti veteményeknek szántóföldi termelését azáltal, ha buzdítják a kisebb termelőket ezen fontos termelési ág felkarolására; a termények értékesítésénél pedig iparkodnak azoknak a piacot megszerezni. Hazánkban nagyon kívánatos volna, ha a kerti vetemények termelésére a szántóföldeken is kiterjeszkednének az eddiginél nagyobb mértékben, mert ha ezt megtennék, akkor nem szorulnánk idegenből behozott zöldség és főzelékfélékre, akkor ezen a téren is csak magyar terményt fogyaszthatnánk. A szántóföldi termelésre igen sok kerti vetemény alkalmas és azok megfelelő gondos megmunkálás, nagyon dús trágyázás ápolás és műtrágyázás mellett igen magas jövedelmet is szolgáltatnak. Karoljuk fel, illetve karoltassuk fel ezen termelési ágat amennyiben módunkban áll.

Tojás eltartása nagyban. Hűtőhelyiségben a tojás, ha kifogástalan, lehetőleg frissen került beraktározásra, hat hónapig, sőt még ezentul is eltartható; hangsúlyoznom kell azonban ismételtén, hogy csakis jó tojást szabad ezen célra beraktározni. Ugyszintén óvni kell a tojást a nedvességtől s ezért berakás előtt szárazra kell őket dörzsölni és megtisztogatni, mert a nedvesség megpuhitja a tojás héja alatt lévő hárttyát és a tojás belsejébe rothadást előidéző anyagok hatolnak be. A tojást nagyság szerint válogatni kell s azután ládába csomagolandó. Nedves tojások, ugyszintén nedves anyag közé csomagolt tojások kellemetlen, dohos szagot s ízt nyerne. A hűtőhelyiség levegője teljesen száraz kell hogy legyen, vagyis a relativ nedvesség 80—90% közt mozogjon. A hőmérséklet kb. 0° C. legyen és + 1°-ot túl nem léphet. A szellőztetés csak olymértvű legyen, hogy a levegőnek fentebb körülírt szárazsága fenntarthatóvá váljék, légvonatot azonban kerüljünk. A tojást semmiféle szerrel nem szabad preparálni, mert különben a tojás héján levő lyukacsok elzáródnak. A tojást lehe-

tőleg a hasára fektetve kell a ládába csomagolni, mert tapasztalás szerint a hegyes végükkel lefelé csomagolt tojások sárgája leülepedett. A ládákat nem szabad közvetlenül egymásra rakni, mert az esetben az alsó ládából a melegség a felsőbe húzódnék, tehát a tojás ki nem hülne. Ennek elkerülése végett tegyünk léczeket a ládák közé, hogy így a levegő mozgása lehetővé váljék és a lehülésnek akadályja ne legyen.

Tyukok hasmenése ellen legjobb a rizshuladék etetése. Husz tyuknak veszünk félkiló olesó rizst, azt 2 liter vízben felpuhára főzzük, ekkor a vizet leöntjük és langy melegen a tyukoknak adjuk ivóvízül. Hogy sokat igyanak, előzőleg megszomjaztatjuk őket. Itatás után a félig főtt rizst lassan föleteljük. Ez megszünteti a bajt.

A hizósértések sója. A sertés tudvalevőleg kevés sőt kíván s ezért a hizósértés takarmányát is csak akkor tanácsos egy kissé megsózni, ha hanyatlani látjuk az étvágyat, ami a hizálás második felében szokott bekövetkezni. Rendesen azonban nemcsak hogy nem szükséges, de többnyire nem is célszerű a hizósértéssel sőt etetni, mert az ebben az irányban eszközölt hizálási kísérletek azt mutatták, hogy a só nélkül hizalt sertések ép akkora, sőt gyakran nagyobb gyarapodást érnek el, mint azok, melyek naponta konyhasót kapnak. Legjobb a sertések elé kősót tenni, mert abból annyit nyálnak, amennyire épen szükségük van. Ha pedig denaturált sőt használnak, akkor a takarmányra hintjük azt, de fejenként s naponta csak néhány grammot, vagy pedig hetenkint 1—2-szer annyit, hogy egész hétre legföljebb 50 gramm só jusson. Keserű-öt csak akkor szokás a hizósértésekkel rendesen etetni, ha azok szorulásban szenvednek, de ebből is csak annyit adunk nekik, hogy hasmenést ne kapjanak tőle; többnyire azonban inkább a csodasót (glaubersót) szeretik szorulás ellen használni.

Lucernamag-termés. Ha a lucernából több éven át természetünk magot, akkor a lucerna először is időelőtt kiritkul, másrészt a magtermés is mindég silányabb lesz, mert a hüvelyek egyrésze üres marad. Épp azért a lucerna ilyen irányu kihasználása helytelen. A lucernást első orban is kaszálónak létesítjük s csak később, ha már kissé ritkulni kezd, használjuk magtermesztésre. Ilyenkor megengedhető, hogy két magtermést veszünk le róla, amennyiben az első magtermés után lehetőleg erősen megfogasoljuk őszszel és korán tavasszal, hogy utolsó erőt is kiadva még egy magtermést vehessünk le róla, melyet azután a lucerna feltörése követ.

Szent-János-rozsvetés. A »Szent János« vagy u. n. »Szent-Iván«-rozs t julius hó folyamán (sőt esetleg előbb is) vagy augusztus elején szokás elvetni. Ebben az esetben — kedvező időjárást feltételezve — őszszel még egy takarmánytermést ad. A mi klimánk alatt azonban tavasszal csak egyszeri haszonvételt tesz lehetővé és pedig vagy egy takarmánytermést vehetünk le róla, vagy magnak hagyjuk meg. Ellenben az, hogy tavasszal a takarmányon kívül a sarju újólag kihajtva magtermesztésre hagyassék, a mi klimánk alatt nem érhető el. Megjegyzem különben, hogy Szent-János-rozs a rendesnél kisebb kalásza, apróbb magvu s a hótalan, száraz fagyos télét könnyen megsínyli, különösen akkor, ha az őszszel lekaszált rozs a tél beállta előtt kellően megerősödni nem képes. Különben pedig igen jó erőben álló földet kíván, hogy kettős haszonvétele sikerüljön. Különben minden rozs átalakul lassanként Szent-János-rozsszá, ha azt korán, ritkásan s jó erőben álló földbe, fenti haszonvétele szem előtt tartásával ismételtén elvetjük.

Ki lehet mintagazda? Hogy a kisgazda a maga szemével lássa, hogy miként kell okosan gazdálkodni, hogy a föld többet teremjen és a jövedelem is nagyobb legyen, az ország minden vidékén népies mintagazdaságokat állít a földmivvelésügyi miniszter. Nem kaputos ember a mintagazda, de közülünk való, aki szeret haladni, amit tanul azt nem rejti a véka alá. A mintagazdát sok körültekintéssel választják meg. De néma gyerekek az anyja sem érti a szavát. Akadhat olyan, aki azt véli, hogy ő méltó lenne arra, hogy ő legyen az a mintagazda. Az irjon a megyéjébeli gazdasági egyesületnek. Majd az egyesület aztán határoz abban, javasolja-e az illetőt. Ha javasolja, akkor a földmivvelésügyi kormány segíti sok mindennel. Ad gazdasági fölszerelést, pénzsegítséget a gazdasági épületei átalakítására, ad neki gépeket, eszközöket, tenyészállatokat, gyümölcsfákat, szőlőolványokat, vetőmagot, könyveket stb. Ezért tartozik a szerint a terv szerint gazdálkodni, ami elő van írva. De ez a terv aztán jövedelmes is. Kapkodnak is az értelmes kisgazdák a mintagazdaságért. Van is vagy százig való. De legyen sok. Olyan is, akit nem országos segítség tett mintagazdává. Akkor lesz az ország népe boldog.

MULATTATÓ

Orosz pártfogás mellett.

— Jelenet a szabadságharcból. —

„Világos, Világos, két szemem homályos, — ha eszembe veszlek, vagy há emlegetnek, — könnyemtől homályos . . . „hangzott egy fehér asztal mellett időző társaságból a „Szikszay” vendéglője egyik külön-helyiségében, éppen midőn oda belépve kedélyhangulatom s elmélyedő természetemnek megfelelő alkalmas hely után nézegettem.

A félig halk hangon eldalolt „Világos, Világos” hangzatu asztal felé pillantottam s feltűnést kerülő móddal közeledtem egy üresen álló asztalka felé s egyik szék karját megfogva éppen a bus dalt dudorászó öreg ur hátánál állapodtam meg.

Az öreg ur társaságában ülök mindannyian ünnepies, vidám kedélyhangulatban voltak.

Egy közismert publicista, egy jeles festőművész, egy álmos tekintetű szürke újságíró s egy előkelő fővárosi ügyvéd kivételével mindannyian vidékről valók, hajdudorogiaiak ülték az asztalt körül, kik papjuknak, a köztük mulató Ujhelyi Andornak ama hazafias és bátor fellépéseért tömjéneztek, melylyel aznap az egyetemi templomban a görög katolikus szertartás szerint a egyházban eddig csak ugy suba alatt használt, bár mindenki tudta, hallotta, látta, de észre nem vette, de azért évszázados szokásu magyar nyelven merészkedett ország-világ szemelátára, fülehallatára énekes misét imádkozni; mely ténye az istenjogoknak kizárólagos birtokával dicsekvő hatalmas Vatikán Anathemáját fel is riasztotta ugyan, de egyszersmind az évezredes s éppen a pusztaszeri emlék leleplezése napját ünneplő ország helyeslését is magára vonta. A hajdudorogiaiak és papjuk voltak aznap Budapest érdeklődésének tárgya. Ezekről beszélt mindenki, még az oroszországi vendégekről, kiknek Rákosi Jenő azt mondta: hogy boldogok, mert saját nyelvükön beszélhetnek Istenükkel, panaszkodhatják bajaikat, kérhetik áldását. Nekünk magyaroknak pedig még Istenünkhöz is idegen, általunk nem értett nyelven kell panaszkodnunk. Ekkor rámutatván a hajdudorogi küldöttségre folytatta: „Egyszáz esztendő óta sürgetik a magyar nyelv törvényesítését a keleti katolikus egyházban s ma is ott vannak, ahol voltak . . .

Tele volt a szív nemzeti önérettel, büszkeséggel. Hogyisne! Magyar nyelvű katolikus mise! . . .

Halkan ereszkedtem le az asztal mellé. Egy szemfüles pincér felajánlotta szolgálatát, mely hogy nem éppen oly nesztelen elővigyázattal történt mint helyfoglalásom, magára vonta a publicista figyelmét, ki megpillantván a kerek asztaltól, felém kiáltott:

— Jenő itt?! Szervusz! Van még itt hely. Ide, ide mellém . . .

Oda mentem. Csak Főris Istvánnal mutatkoztunk be egymásnak. A többiek: György Endre, Roskovics Ignác, Pászthelyi Jenő, Farkas Pál, Nagy Miklós, Bencze Antal mind, miad ismerősök voltunk.

György Endre újságolva fordult felém:

— Tudod-e, hogy én tiszteletbeli görög katolikus lettem?

En ünnepléses komolysággal felemelkedtem s illő főhajtással kezet nyujtva szóltam:

„AGRARIA”

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a szab. osztr.-magy. államvasut-társaság
resiczai mezőgazdasági gépgyáranak
vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!

EGYETEMES ACZÉLEKÉK.

Tiszta aczélanyag
saját hámorainkból.

Eltörhetetlen tégelyaczél-ekefeje.

Pánczélaczél-kormánylemez.

Magasított aczél-ekefeje.

Porvédő kerekek.

Aczél gerendely.

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró
taligát szállítunk.

Ekegyártás terén legelső rangú
magyar gyártmány fe-
lülmulja még a legneve-
zetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérjünk árjegyzéket, mivel ez az összes
talajmivvelőgépeket terjedelmes ismereti és egy-
általán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes,
szakszerű és minden gazdának értékes felvilágo-
sításokat nyújt és díjmentesen küldetik.

Rövidített levélezim:

„AGRARIA” Budapest, V., Váci-ut 2.

Sürgőnyczim: „AGRARIA” Budapest.

— Az érdem megtalálta jutalmát. Szívből gratulálok e megérdemlett új kitüntetéshez...

Az újságíró, ki a mindenható Bánffy kormányelnöknek kedvence volt, közbevágott:

— Tiszteletbeli muszka.

Fóris István, az őszbeborult szabadsághős, Ugocsa-megye kiérdemült aranytollu főjegyzője, megfenygette ujjával a megyéjéből szakadt zsurnalisztát.

— Ne bántsd a muszkát öcsös. Egy szálát nem adnék tiz osztráknak.

— Csak költők élhetnek aukszézissel. Pista bátyám engedj meg, neked így nagyitani nem áll jól.

— Tapasztalásból mértékeltem, Szilárd öcsém.

— Kiváncsivá tettél bátyám.

Új vendég érkezett az asztalhoz. Galambőszfejú magas, daliás alak.

— Fejérváry Imre makói földbirtokos, mutatta be Nagy Miklós hajdudorogi ügyvéd. Különben Dorogról szakadt Makóra.

— Isten hozott bajtárs, szólott Fóris István. Foglalj helyet s magyarázd meg ennek az újságírónak, miért ér többet egy muszka tiz osztráknál?

— Hát a vitézségen kívül a megbecsüléssel, az emberibb érzélemmel uröcsém, válaszolt az ősz 48-as honvéd.

— De mondd el kérlek a temesvári csata után történt esetet. Jobb, ha téled hallja, annyival inkább, mert szerepem volt benne s nem akarnék a nagyot mondó hírébe esni, hogy magában bárki is Hári Jánosra gondolhasson.

— Biztosítunk Pista bátyám, hogy szentírásnak vesszük szavaidat — szólott Ujhelyi.

— Ugy van! — hagyta helyben az asztal.

— Mindegy! Elmondom én, szólott Fejérváry. Olyan igaz, mint az, hogy nem ötvenpérez a nevem. A temesvári csata után átadtuk a fegyvert az orosz hatalomnak. Hát csak rövid leszek.

Az a kétszázhetvenötezer harcos már sok volt az elkényszeredett, kifáradt magyar seregre. Tudtuk már, hogy mi vár reánk Világosnál. Csak a rémséges megtorlásra nem voltunk elkészülve, noha léptenyomon éreztük az osztrákok bosszulihegését. Arcunkat perzselte, piritotta. Az osztrák zsoldosoknak, kiket megszoktunk fegyverünk elől hátbanézni, nem akartunk meghajolni. Ezért dühösek lettek ránk.

— Temesváron a főhadiszállás előtt az árnyas téren üldögéltünk teljes egyenruhánkban. Tiszti jelvényeink, sapkáink meg voltak, csak kardjainkat vette el az orosz. Némán, szótlánul ültünk a lócán. Orosz és osztrák tisztek mozogtak előttünk.

A nyárdélutáni zápor megnyihette a tikkasztó forróságot s a poros, anélkül is bűzhödt, egészségtelen belvárosi levegőt tisztára mosta. A város lakói siettek a térre. Sétálgattak, tüdejüket szellőztették, friss levegőztek. Jó délutánra járt az idő, augusztusi estefelé. Egy osztrák tiszt közvetlen előttünk esőgette a kardját vékony lábszárai mellett s valahányszor előttünk elhaladt, mindannyiszor felénk fordult és egyet köpött.

Eleinte észre sem vettük. Lelkünk annyira tele volt buval, aggodalommal. A haza, saját, otthonlevő szeretteink jövője, sorsa elég volt arra, hogy ezeken kívül más ne létezzék számunkra. Ügyet sem vettünk a körülöttünk hullámozó, idegen nyelven karacsoló sokaságra. De végre is oly feltűnő lett annak a köpködő osztrák tisztnek a magaviselete velünk szemben, hogy az egész közelünkben sétálók figyelme teljesen ránk irányult.

Fóris István százados az ülőpad másik végéről felemelkedett és elénk állva így szólt:

— Bajtársak! Menjünk az orosz vezérhez. Vagy adassa vissza kardunkat, hogy védhessük magunkat az ilyen inzultusok ellen vagy pedig zárasson el bennünket, hogy az ily pökhendi népséget távol tartsák tőlünk az örök. Mert én magamról nem állok jól, hogy pusztá kézzel neki megyek ennek a gyáva pimasznak s gégejébe szorítom ezt a hazai szentelt, de zsványleheletűktől megfertőzött magyar levegőt, ha mindjárt összevagdálnak is...

A járókelők semmit sem érthettek e beszédből, mert magyarul volt mondva: az, aki tán értette is, hallatlanná tette. De néhányan szótlánul felállottunk s a nagy fehér-kék-vörös kétfejűsasos lobogóval diszített városháza felé indultunk s az orosz hadparancsnoknál kihallgatásra jelentkeztünk.

A tábornok barátságosan fogadott bennünket. Jó-képű, nyájas, művelt ember volt. De midőn összes németnyelvi ismereteink igénybevételével előadott panaszunkat megértette: szelid, acélkék szemű megvillámoltak s férfias csengő hangja, mennydörögve ropegott végig a termen:

— Adjutáns!...

A mellékszobából egy fiatal tiszt lépett be. A tábornok visszaküldött bennünket oda, ahol ültünk s Fórisal barátságosan kezét fogva bucsut vett tőlünk.

Alig foglaltuk el sétatéri helyünket újra, midőn a városháza felől egy orosz tiszt közeledett felénk s hátunknál pár lépésnyire megállva figyelni kezdett. Nyomában hat feltűzött szuronyos orosz katona lépdelt s a tiszt intésére annak háta megett megállt mint a cövek.

Az osztrák tiszt folytatta sétáját s tán még kihívóbban köpködött mint az előtt tette, míg egyszer csak mint a villám, az orosz tiszt elébe termett s rákiáltott:

— Halt!...

Az osztrák megállt és szalutált.

Az orosz tiszt dörgedelmes hangon kezdett rá kiabálni németül s palam publice szidta mint a bokrot. Azután olyan két pofont mért a képére jobbról meg balról, hogy csak ugy dülöngözött tőle az osztrák. Végezetül egy intésére a hat muszka szuronyközre kapta s elhurezolta.

— Ez volt a temesvári eset.

Fejérváry elhallgatott, Fóris István szólalt meg:

— Csak főhadnagy voltam Imre bajtárs. A temesvári csatában léptem elő, de írásban századosi kinevezésemet már nem kaptam meg. A tábornoknak ugyanazt mondtam, amit nektek, vagy a kardunkat adassa vissza, vagy zárasson el bennünket... A megtorlást teljesítő orosz tiszt csirkefogónak, lumpnak, mindennek elmondta az osztrákot, csak jónak nem. Fényes elégtételt kaptunk.

— Másnap a tábornok menlevelével elhagytuk a várost s osztrák Haynauék nagy bosszuságára a muszka kísért el Váradig.

— Az akkor volt, szólott rá az újságíró. Most más pennával irnak muszkaék is, osztrákék is, magyarék is.

— Kutyából nem lesz szalonna, szólott bele Fejérváry.

— Hagyd rá, intette le Fóris. Legyen neki az ő hite szerint. Mi voltunk, ők lesznek. A hit az boldogit...

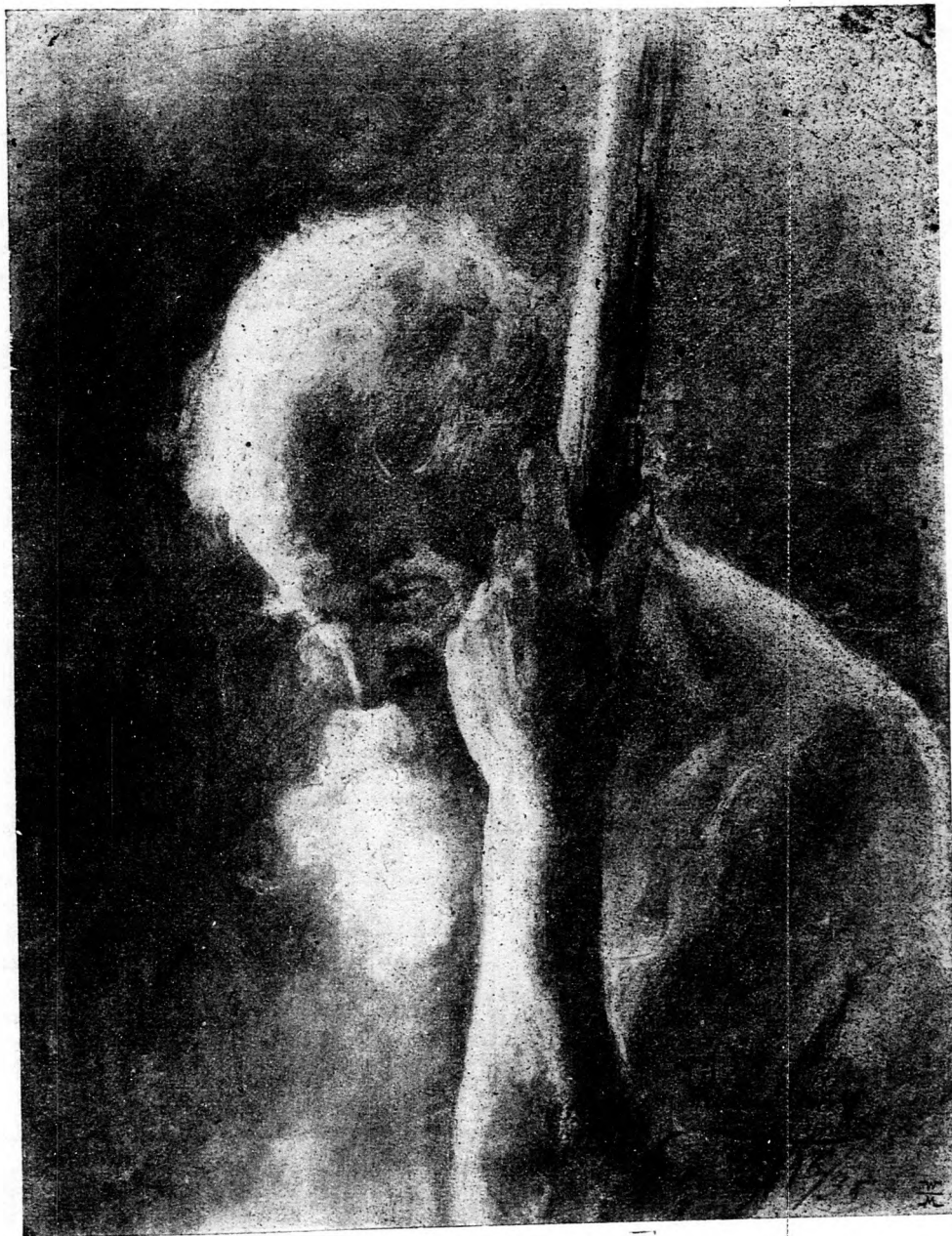
Amen! fejezte be a dorogiai papja. Éljenek a 48-as honvédek...

Petrus Jenő.

Apróságok.

A hirdetés haszna. Verne írta meg valamelyik regényében, hogy egy írországi árvagyermek tízéves korában felesapott rikkancsnak. Még tizenkétéves sem volt s Dublinban már szatócsboltot nyitott. Napi jövedelmének jóformán minden shillingjét ujsághirdetésre adta. Lankadatlan tevékenységét siker koronázta. Nemesak hogy szép vagyont gyűjtött, de fiatal-

S hogy nem hiába, bizonyítja az az óriás bazár, amely négy utcának a sarkára torkollik. Szülőfalujának, Verjexnek, nagy összeget adományozott: négyezer alkalmazottjának az élete biztosításáról egy szép napon kétmillió frankkal gondoskodott és Páris szegényeit télviz idején harmincezer gyapjutakaráival lepte meg. A lindenhofi híres gyáros, Lane Ferdinánd négy munkással kezdte meg az üzemet s ma három-ezer ember dolgozik gyárában. Nincs olyan francia, angol vagy német ujság, amelyben ekehirdetése meg

Oreg bácsi.

kori jötevéiről sem feledkezett meg. A Schaffhausenben megjelenő Bachmann féle kalendárium elmondja Aristide Boucicaret asszony történetét. Szegény mosónőnek a leánya volt, aki fiatalon Párisba került mint elárusító s ebben a minőségben vette el feleségül egy háziszolga. Az asszony eleinte ruhával kereskedett. Asszony korában tanult meg csak olvasni és írni és mégis mihamarabb észrevette, hogy a hirdetés hatalmas emeltyüje az üzletnek. Jövedelmének kétharmadrészét hirdetésre és képes árjegyzékre költötte.

no jelenne. Hatvanéves korában Lane egymillió márkát adományozott munkásainak, halála után pedig az özvegye újabb ötezer márkát és hatszázezret egy kórház építésére. S mindez a sok jószág nem másnak tulajdonítható, minthogy az adományozó fölismerte a hirdetés hasznos voltát s így lett gazdag emberré és közvetve sok szegénynek támogatójává.

Képeinkhez.

Teréz néni. Olyan csöndes, jó asszony a Teréz néni. Minden gyerek szereti a mi utcánkban, pedig hej, sok gyerek van ám ott. Több mint száz és ezek mind szeretik a jó Teréz nénit. Azért mutattuk be az arcát is, hogy még többen ismerjék szelid tekintetét, kedves arcvonását, amelyek nem tulságosan szépek, de annál jobb a Teréz néni.

Rossz vásár. Ilyen a falusi vásár munkaidején. Nincs vevő, mert az emberek a mezőn foglalatokodnak, nem jut idő ácsorogni a vásárbán egész nap, mert sietős a munka. De, ha már vásár van, az árusok eljönnek. Hátha-hátha, pedig dehogy van jó vásár a nagy mezei dolog idején. Majd, ha betakarodnak a mezőről, akkor lesz vásár. Most még odakinn a dolog és a pénzt inkább később szedik össze a vásárfiára.

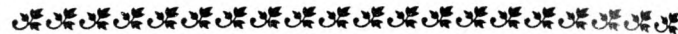
Öreg bácsi. Szegény embernek, szegény a sora. Ha megvénül és nincs vagyona, nincs kenyere. Koldulni jár a mindennapi falatért. Így keresi kenyerét az öreg bácsi.

Irodalom.

A németek nagy államférfia erős harcokat vívott az állam alapjait támadó szociáldemokratákkal. Erről a hatalmas szellemről irt *Mailáth József* góf élénk tanulmányt, mely a *Magyar Gazdaszövetség* kiadásában most jelent meg. A szerző foglalkozik elsősorban Bismarcknak a szocializmussal szemben táplált nézeteivel, irányával s azzal, miként iparkodott annak terjedését megakadályozni. A vaskancellár, akit ritka erély jellemzett minden kormányzati tetteiben, eleinte erőszakos eszközökkel akarta letörni a szocializmust, a miért aztán heves támadások érték más pártok részéről is. Ezen okulva, megváltoztatta irányát s egy egy szociális olajeseppel lassankint az állami szocializmus talajára lépett. A szociáldemokraták vezéreivel heves vitákat folytatott, miközben kiépült Németország szociálpolitikai törvényhozása.

Azt az elvet hangoztatta, meg kell győzni a munkásságot arról, hogy az állam nemcsak szükséges, de jótékony intézmény is. A munkásbiztosítással, az egyesülés és a munka jogának törvénybeiktatásával s ezenkívül számos törvényes intézkedéssel mozdította elő a munkásosztály helyzetét. Különös orvosszernek tartotta a szocializmus ellen a szövetkezetek terjesztését. Mailáth gróf könyve behatóan, eleven színekkel festi ezeket a fejleményeket úgy, hogy mindenkinek el kell olvasni, aki a modern szociál-

politika iránt érdeklődik. A hat ivre terjedő esinos kiállítású könyv megrendelhető a Magyar Gazdaszövetségnél. (Ullői ut 21.) Ara 1 korona.

Betűtalány.

Fü × S

Megfejtési határidő 1906. augusztus hó 12.

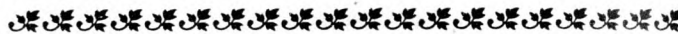
A megfejtéseket legcélszerűbb levelező-lapon beküldeni.

A „Független Ujság“ 31. számában közölt talány megfejtése:

„Körül csillagos az ég.“

Helyesen megfejtették meg: Joó Mariska, Veves Jolán, Beke Piroška, Csinta Veronka, Szekeres Mária, Vakareszku Istvánné, Radicsné Simon Julia, Fehér Jánosné, Bodóné N. Mária, Péterfy Tamásné, Nagy János, Veres István, Bartók Ferenc Herbszt József, Béres István, Barabás Lajos, Csontos János, Verő Ferenc, Ráduly György, Mihályfi Elek, Szabó M. András, Bodrogi Márton, Renner Antal, Sugó Mihály, Csoor Gáspár.

A sorshuzásnál Bartók Ferenc nevét huzztuk ki elsőnek, kinek egy értékes regényt küldtünk.

• LEVELES SZEKRÉNY •

Csorbatói naiva. Mohamed, a róla elnevezett monoteista vallás alapítója, Abdallah és Amina fia, született Mekkában Kr. u. 571-ben. Mintán vallásos víziói között Gábor arkangyal megjelent előtte s az isteni kinyilatkoztatást tudtára adta, mint próféta lépett föl s a keresztény, zsidó és pogány vallásból egy új vallási formát alkotott, mely a nomád népek viszonyainak nagy mértékben megfelel. Maga a próféta 632 május 8-dikán halt meg Medinában. — G. J. Budapest. Nem Budapesten. — **Bellák József.** Korlátozott italméresi engedélyért az illető pénzügyigazgatósághoz kell folyamodni. A kérvény szövegezését a jegyző megfogalmazza csekély díjért.

A „FUGGETLEN UJSÁG“ szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA,

a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára

Akik a „Független Ujságot“ vasárnap nem kapják meg, egy levelező lapon tudassák a kiadóhivatallal.

A „Független Ujság“ színes hirdető képét bárkinek megküldi kifüggesztés végett a kiadóhivatal, ha ezért levelező-lapon hozzánk fordul.

KÜHNE E.

hazánk legrégebbi
mezőgazdasági
gépgyárában

Mosonban

elismert gondos kivitelben készülnek:

**Egy- és többvasu aczélekek, rét- és szántóföld-
boronák, hengerek.**

Hirneves szabadalmazott tolokerekes **Mosoni Drill sorvető-
gépek.**

Mélyítő és porhanyító eszközök a tavaszi szántás helyet-
tesítésére **Uj amerikai**

**Uj! Burgonyamivelő eszközök. Uj! Fran-
boronák. Uj! ozia**

szőlőművelő eszközök. A vetőmag előkészítésére: **Rosták,
Konkolyozók, Centrifugok** stb.

FŐRAKTÁR:
Budapest, VI., Váci-körút 57/a.

FIÓKRAKTÁR:
Temesvár, Gazda-udvar.

47579.
IV. B.—2. szám.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A Herkulesfürdőn emelendő nagyvendéglő és szálló-épület felépítéséhez szükséges: 1. szobrász, 2. asztalos, 3. lakatos, 4. mázó, 5. üveges, 6. padlózó, 7. burkoló, 8. szobafestő, 9. falkárpit, 10. vízvezetési- és csatornázási munkák, valamint 11. a kályhák, 12. tüzhelyek, 13. redőnyök és ablakponyvák, 14. villamos világítási berendezés, 15. villámhárító, 16. villamos csengők és telefon, 17. feliratok és számok elkészítése, illetőleg szállítása iránt a következő feltételek mellett nyilvános árlejtést hirdetek:

1. Az árlejtésben részt vehetnek mindazok a hazai szakértő iparosok és vállalkozók, kik üzletük gyakorlására hatósági engedéllyel bírnak.

2. Ajánlat az összes fentebbi munkákra, vagy egyes munkacsoportokra, vagy pedig egyenként külön-külön bármely munkára tehető.

3. A teljesítendő munkákra vagy szállításokra vonatkozó költségvetési kivonatok vállalkozóknak rendelkezésre fognak bocsáttatni és kötelesek abba egységárait beiktatni és a végösszegeket úgy számjegyekkel, mint betűkkel kiírni. Csakis azok az ajánlatok fognak figyelembe vétetni, melyek a kiszolgáltató eredeti ívek felhasználásával adatnak be. Átányajánlatok az árlejtésből kizártnak.

4. A munkálatokra vonatkozó általános és részletes vállalati feltételek és tervek gazdasági műszaki hivatalomban (Budapest, V., Vécsey-utca 3. sz.) vagy a m. kir. fürdőigazgatóságnál Herkulesfürdőn a hivatalos órák alatt megtekinthetők. A munkakivonatok azonban csakis gazdasági műszaki hivatalomban fognak jelentkező vállalkozóknak kiadatni s ugyanott adatnak meg fenti munkák és szállításokra vonatkozó felvilágosítások is.

5. Az egykoronás bélyeggel ellátott és lepecsételt ajánlatok, valamint az esetleges mintadarabok és rajzok legkésőbb

előző évi augusztus hó 14-én délelőtt 11 óráig

gazdasági műszaki hivatalomnál nyújtandók be, a hol az ajánlatok nyomban nyilvánosan felbontatnak.

6. Később érkezett, távirati úton tett vagy pedig utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

7. Tartoznak az ajánlattevő vállalkozók az általános feltételek 6. §-ának határozatai szerint az ott körülírt módok és kikötések figyelembevételével ajánlati összegük 5%-ának megfelelő bántpénzt a kincstár által bántpénzüll elfogadhatónak jelzett papirokban vagy készpénzben a budapesti m. kir. állampénztárban vagy bármely m. kir. adóhivatalban az ajánlat benyújtása előtt letenni s az erről szóló letéti nyugtát az ajánlathoz csatolni. Az ajánlatokhoz készpénz vagy értékpapiros bántpénzüll nem csatolható.

8. Fentartom magamnak azon jogot, hogy az ajánlattevő vállalkozók közül — a jutányosság szemelöttartása mellett — a munka végrehajtásával azt a vállalkozót biztalmaz meg, ki annak jó és helyes teljesítése iránt már eleve is a legtöbb biztosítékot nyújtja, vagy hogy esetleg a benyújtott ajánlatoktól egészen el is tekinthessek.

Kikötöm magamnak még azt a jogot, hogy az összmunkára megtett ajánlatok közül az ajánlatok vállalati értékének 50%-áig egyes munkanemeket kivessék és azok létesítésének biztosítására esetleg más ajánlatokat fogadhassak el.

Budapest, 1906. évi július hó.

M. kir. földmivélsügyi miniszter.

583.
1906. számhoz.

Hirdetmény.

A földmivélsügyi m. kir. miniszter ö nagyméltóságának 1906. évi július hó 18-án kelt 23980. számú rendeletével Békéscsabán egy megfelelő melléképületekkel ellátott selyemgombolyító gyár építését s illetve annál az alábbi munkák végrehajtását engedélyezte:

I. Föld- és kőmivés munka	94,569.44 K.
II. Ács munka	23,409.48 „
III. Tetőfedő munka	10,254.56 „
IV. Bádógos munka	4,825.42 „
V. Asztalos munka	11,469.80 „
VI. Lakatos- és vasmunka	32,783.86 „
VII. Üveges munka	1,959.— „
VIII. Mázó munka	4,083.81 „
IX. Beton munka	21,822.88 „
X. Különfélék	420.— „
Összesen	205,598.25 K.

Ezen munkák kivételének biztosítása czéljából az

1906. augusztus 16. napjának d. e. 10 órájára

a gyulai magyar királyi államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenyárgyalást hirdetek a következő feltételek mellett.

1. Pályázhatnak mindazon szakértő hazai iparosok, vagy vállalkozók, a kik üzletük gyakorlására hatósági engedéllyel bírnak.

2. Ajánlat tehető az összes munkacsoportokra együttesen, avagy külön egy-egy munkanemre.

Az összes munkákra vonatkozó ajánlatban határozottan kiteendő az, hogy ajánlattevő hajlandó-e külön egyes munkanemeket és az általa felajánlott egységárrakkal végrehajtani.

3. Az 1 koronás bélyeggel ellátott és lepecsételt ajánlatok legkésőbb 1906. évi augusztus hó 16-án délelőtti 10 óráig alulírott hivatalnál nyújtandók be s az ajánlatok ugyanakkor és ugyanott fognak nyilvánosan felbontatni, később érkező, valamint távirati ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

4. Az ajánlatban számokkal és betűkkel világosan kiteendő a költségvetésben foglalt egységárrakra vonatkozó azon százalékos árendemény vagy felülfizetés, amely mellett vállalkozó a munkákat végrehajtani hajlandó és kifejezés adandó annak, hogy ajánlattevő a vállalati általános és részletes feltételeket magára nézve kötelezőknek elismeri.

5. Tartoznak ajánlattevők a vállalati összeg öt (5) százalékanak megfelelő bántpénzt valamely m. kir. állampénztárban (adó-, vám- vagy sóhivatal) előzetesen letenni, az erről szóló nyugtát az ajánlathoz csatolni. Készpénz, vagy értékpapiros az ajánlathoz nem mellékelhető.

6. A szóbanforgó munkákra vonatkozó műszaki művelet és feltételek alulírt hivatalnál a rendes hivatalos órákban megtekinthetők és az ajánlati költségvetés nyomtatványa ivenkint ugyanott egy (1) koronáért megszerzhető.

GYULA, 1906. évi július hó 25-én.

**M. kir. államépítészeti hivatal
főnöke.**

Alfa-Separator Részv.-Társaság

BUDAPESTEN

VI., ker., LOMB-UTCZA II. szám.

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és telepek berendezése.

Arjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival eddig több mint 770 első díjat nyertek. — Évi gyártás körülbelül 85000 darab.

Több mint 500,000 Alfa Laval Separator az egész világon.

1905. évi forgalom : 25,000 zsák

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét a budapesti

gyapju-aukcziókra

meiyekek idei második sorozata folyó évi október hó 17-én veszi kezdetét.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest Dunaparti teherpályaudvar“ czimzett gyapju-küldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál :

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S TÁRSA

Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 13. szám.

Gazdak Biztosító Szövetkezete

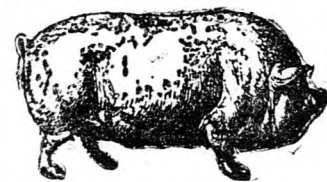
BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám, II. em.

Alakult 1900.	Biztosítéki alap:	Alakult 1900.
Alapítványok a kormány hozzájárulásával	-----	1.953.240 — kor.
Tartalékok	-----	601.263.93 kor.
	Összesen	2.554.503.93 kor.
1901. évi fölösleg	-----	90.349. — kor.
1902. évi fölösleg	-----	59.782.28 kor.
1903. évi fölösleg	-----	109.331.73 kor.
1904. évi fölösleg	-----	72.438.23 kor.
1905. évi fölösleg	-----	61.739.60 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére, különféle módokat szerinti.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi fizletfelesleg. l. úgy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi fizletfelesleg közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adják fel biztosításukat 5% engedményben részesültek. Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomtatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

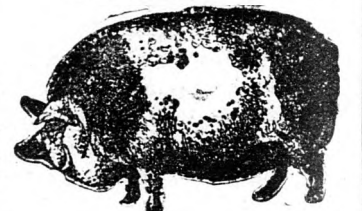

ÚRL REZSŐ

sertésbizományos
= BUDAPEST, =
Bévkocsis-utca 12.

Sertéseket

sovány és hizott állapotban és legmagasabb napi árakon értékesít.

SZUPERFOSZFÁTOT,

mindennemű egyéb

Strassfurti kainitot,

Mútrágyaféléket, azonkívül

Strassfurti kálitrágyasót 40% káli

Rézgáliczot (98-99%) elismert kitűnő minőségben legolcsóbban szállít a

tartalommal, továbbá

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.